

The Absolute Sound - by Neil Gader Dec 02, 2025

Het actieve luidsprekersegment in de high-end blijft me intrigeren. Lang geleden begon ik me aangetrokken te voelen tot de efficiëntie van het ontwerp en de behuizing, en de prestatievoordelen die vaak voortkomen uit de integratie van de versterker- en crossover-elektronica in de luidsprekerkast. Het spreekt voor zich dat iedereen die bekend is met de actieve sector ATC kent, het Britse luidsprekerbedrijf dat in 1974 werd opgericht door wijlen Billy Woodman. Het merk ATC, dat onlangs zijn 50-jarig jubileum vierde, wordt gekenmerkt door een actief professioneel en consumentenaanbod en tientallen jaren ervaring in 's werelds beste opname- en masteringstudio's. Hoewel actief is ingebed in de ATC-filosofie, heeft de onversterkte "passieve" serie ook de lat hoog gelegd. En om eerlijk te zijn: ik heb verschillende modellen getest en in mijn bezit gehad, waaronder momenteel de nieuwste, de passieve tweeweg SCM20P uit de Classic Series (een Golden Ear-ontvanger in 2023). Het onderwerp van deze review is echter de langverwachte SCM20ASL, de actieve versie van de SCM20P.

Vanuit vrijwel elke hoek zijn ze bijna elkaars spiegelbeeld. Beide tweeweg monitoren met standaardmontage hebben identieke transducers, geplaatst op een dikke frontplaat en geplaatst in een zware en robuust gebouwde, afgesloten (akoestische ophanging) kast. Ze zijn inderdaad vanuit elke hoek identiek, behalve één. Kijk eens naar het achterpaneel van de ASL en een goed oog zal het ontbreken van luidsprekerkabelaansluitingen opmerken, die vervangen zijn door een gebalanceerde XLR-ingang, en de toevoeging van handgrepen en de aluminium vinnen van de koellichamen voor de interne versterker. (Opmerking: de kastdiepte is iets vergroot om plaats te bieden aan de elektronica.) Wat u ziet, is het verschil tussen de actieve luidspreker van ATC en mijn eigen passieve versie. Ja, in de meeste opzichten zijn het dezelfde luidsprekers, maar tijdens deze evaluatie ontdekte ik dat ze aanzienlijk van elkaar verschillen.

Een korte opfriscursus: alle transducers zijn door ATC ontworpen en met de hand gebouwd. Ze bevatten een 6 inch "Super Linear" mid/bass driver, die is uitgerust met een grote 3 inch spreekspoel en een motor met korte spoel (lange magnetische spleet) en ATC's "SL" motortechnologie, die wervelstroomvervorming van de hoge bas naar de middentonen vermindert. De tweeter is ATC's 25 mm "S-Spec" softdome, voorzien van een dubbelgeveerde, zeer energierijke (2,1 Tesla) motor, die een respons levert tot ver boven 20 kHz. Wat betreft de ingebouwde versterkers, bekend als "Amp Pack" modules, is elke SCM20ASL dubbelversterkt dankzij een paar klasse AB MOSFET eindversterkers. De tweeter ontvangt 50 watt vermogen, de mid/bass 200 watt. Een tweede-orde Linkwitz-Riley actieve crossover werkt op lijnniveau en splitst het signaal voordat het de versterker bereikt. Dit elimineert de signaalverliezen die kenmerkend zijn voor typische passieve crossovernetwerken met condensatoren en spoelen. ATC maakt ook gebruik van een all-pass filter om de faserespons in het crossovergebied te optimaliseren, wat resulteert in een verbeterde toonbalans en beeldvorming.

Wat zijn de voordelen van actief? Er zijn er nogal wat, waaronder de eliminatie van passieve crossover-verliezen, wat leidt tot een breder dynamisch bereik. De uitgangen van de versterkers zijn rechtstreeks verbonden met de drivers, zonder tussenliggende onderdelen, wat resulteert in een betere controle over de driver. De perfect afgestemde versterkers resulteren ook in een efficiënter gebruik van het versterkervermogen; de ontwerper van de versterker weet precies welke belasting de versterker moet aansturen (en de ontworpen luidspreker kent de versterkerkarakteristieken). En omdat elke versterker binnen een smallere bandbreedte werkt, is er potentieel minder intermodulatievervorming. De ingang naar de luidspreker verloopt via gebalanceerde XLR en er zijn bedieningselementen voor de ingangsgevoeligheid en de laagfrequente shelf cut en boost. Met de eerste optie kan de gebruiker de ingangsversterking aanpassen aan de combinatie van bron en voorversterker, terwijl de tweede optie de

gebruiker de mogelijkheid geeft om de basrespons subtiel aan te passen aan de ruimte en smaak. Er wordt een netsnoer meegeleverd, maar het is de moeite waard om te experimenteren met hoogwaardige aftermarket-opties. Een paar "functies" die je niet zult vinden: een aan/uit-indicatielampje en een stand-bymodus. De eerste zou handig zijn, maar beide creëren begrijpelijkerwijs onnodige (of akoestisch schadelijke) schakelingen en de kans op storingen. De SCM20ASL staat aan of uit, punt uit.

De gesloten kast van de SCM20ASL is een robuuste combinatie van versteviging voor stijfheid en demping om resonantie te onderdrukken. De luidspreker wordt geleverd met een afneembaar rooster, omwikkeld met zwart akoestisch transparant doek. Hij is verkrijgbaar in diverse fineersoorten van echt hout, satijnen afwerkingen en hoogglanslakken. De installatie was eenvoudig. Voor de SCM20ASL was mijn bron de Lumin S1 mediaspeler, uitgerust met Leedh Processing volumeregeling en de nieuwe X1 voeding. Ik heb de voeding aangesloten op de lijnuitgangen van de geïntegreerde Aesthetix Mimas, of rechtstreeks van de analoge uitgangen van de Lumin S1 naar de ATC-ingangen. Met een gewicht van meer dan 23 kilo per stuk zijn stevige en stabiele vloerstandaards een must. Mijn SCM20P werd versterkt met een geïntegreerde Aesthetix Mimas van 150 watt per stuk. De lp's werden gedraaid op mijn Sota Cosmos/SME toonarmcombo, via een Parasound JC 3+ phonotrap. De bekabeling en stroomkabels waren van Snake River Audio Takshaka (besproken in dit nummer), Furutech of Audience frontRow Reserve.

In de sonische uitvoering bracht de SCM20ASL de vertrouwde signalen over die ik regelmatig hoor via mijn "alledaagse" passieve SCM20P. De neutrale toonbalans, de dominante midrange-aanwezigheid, de dynamische overtuiging en de verfijning van de klankkleur maken beide versies van de SCM20 zo'n genot voor zang. De transiënten waren helder en snel, en de ongehinderde hoge tonen waren vrij van hype of scherpte. De mid/bas was strak en melodieus, zonder overhang of storende poortruis dankzij de gesloten behuizing. Luisteren naar de SCM20P en nu de SCM20ASL herinnerde me eraan dat wanneer een luidspreker het brede frequentiespectrum goed heeft, de muziek zal volgen.

Terwijl ik de 20ASL aanzette, bleef ik tegen mezelf zeggen: "Oké, het is toch echt dezelfde luidspreker?" En grotendeels is dat ook zo, maar... dat is het niet. Mijn eerste indruk was er een van directheid en spontaniteit, muziek bruisend van levendigheid, alsof er een bijna onmerkbare sluier was opgelicht. De continuïteit tussen de drivers was naadloos, wat het voordeel aantoonde van de signaalverwerking tussen crossover en versterkers. Trouw aan zijn roots als studiomonitor, was er een verhoogde resolutie die een steeds

fijnere focus op elk beeld bracht en ze nauwkeurig identificeerde. En niet alleen individuele muzikanten; in plaats daarvan plaatste het complexe koorgroepen in een driedimensionale ruimte, waardoor akoestische signalen feilloos van voorgrond naar achtergrond werden gefocust. Ja, het is nog steeds een tweeweg-compact, maar zijn stem was net iets zwaarder en gezaghebbender. Het communiceerde een sonische 'voetafdruk' die breder en steviger gegrond was.

Wat transformationeel was (en ik gebruik dat woord niet lichtzinnig) was de controle, timing en impact die de ASL in de lage middentonen en daaronder liet horen. (En uiteindelijk hoe dit verschil de muziek stroomopwaarts beïnvloedde, waar ik zo meteen op terugkom.) Wat de lagere octaven betreft, waren de effecten te horen bij een breed scala aan instrumenten die de 100Hz en lager bereiken. Elke baslijnmelodie of vamp, elektrisch of akoestisch, zelfs pauken of de enorme basdrum uit John Williams' "Olympic Fanfare" of Coplands Fanfare for the Common Man, werd strakker gedefinieerd en krachtiger. Je zult ook nog eens goed willen luisteren naar Gene Scotts akoestische bas op de Dave Brubeck Quartet-opname van "Take Five". In dit voorbeeld sorteerte de SCM20ASL vakkundig het complexe samenspel tussen Brubecks briljante spelers, met minder ruis, waardoor het voor het oor gemakkelijker werd om ze te volgen. Hetzelfde geldt voor de lagere octaven van de piano, maar vooral voor de aanhoudende sustain en de gradaties van harmonisch verval die met zware akkoorden uit het klankbord opstijgen.

Nog meer dan de passieve 20P houdt de ASL zich vast aan de beat van rock- en popmuziek. Wanneer ik een favoriete oude studioklassieker zoals "Just What I Needed" van The Cars opstart, luister ik naar een energieke, aanstekelijk plezierige track, waarvan het doldwaze momentum de vangrails overstijgt. Het reproduceren van de gebottelde bliksem van die opname is een flinke opgave voor een tweeweg compact, maar de SCM20ASL volbracht de uitdaging zonder zich in het zweet te werken. Mijn eigen gevoel was dat de ASL iets dieper leek te reiken en minder steil afliep dan de SCM20P – dat hij een paar Hertz aan extra basuitbreiding en misschien een dB of twee aan midbass-output had gevonden. Net genoeg om mijn aandacht te trekken. Hoewel de specificaties van ATC voor basextensie aangeven dat de ondergrens 55 Hz is voor zowel actieve als passieve luidsprekers, is dat niet helemaal wat ik hoorde of voelde. Deze indruk leidde tot een andere observatie: een breder en dieper gevoel van dimensionaliteit en soundstaging. Een meer gezaghebbende weergave van de natuurlijke akoestiek van een zaal. Op een bekende opname zoals het Rutter Requiem was er duidelijk meer bewijs van de enorme akoestiek van het Meyerson Symphony Center – de aanwezigheid van lucht en de donkere resonanties van de orgelbegeleiding kwamen beter tot hun recht, werden beter gesorteerd, gecontroleerd en vastgelegd.

De resolutie van lage tonen was ook iets beter in de ASL. De passieve versie leek hogere volumeniveaus nodig te hebben om volledig alert en levendig te worden, maar de SCM20ASL had die aansporing niet nodig en kwam zelfs bij lagere achtergrondvolumes tot leven. De bastoonhoogte en helderheid waren direct merkbaar.

Het "upstream"-effect waar ik eerder op doelde, was subtiel maar diepgaand. Iedereen die ooit een muziekinstrument heeft bespeeld, weet dat noten niet in een vacuüm worden gehoord. De resonantie van een enkele noot die op een pianoklavier wordt aangeslagen, beïnvloedt de hele 88-toetsenomgeving, waarbij de nagalm sympathieke boventonen creëert. En zo gaat het ook met de signalen die muziek reproduceren. Verwijder artefacten in de lagere octaven en voorheen verborgen elementen zoals klankkleurcontrast, harmonische kleur en helderheid worden beter overgebracht in de hogere octaven. Ik kon het direct horen tijdens zang zoals "Take It With Me" van Tom Waits en "Just a Little Lovin'" van Shelby Lynne. Hun stemmen hadden meer borst en middenrif, meer diepte en rijkdom.

Vroeger, hoewel tegenwoordig minder, was actief vaak een lastige opgave. Audiofielen waren gewend om elk onderdeel en elke accessoire te selecteren, af te stemmen en te tweaken. Het is niet makkelijk om die creatieve controle over te dragen aan een luidsprekerontwerpteam; dat snap ik. Maar dan is er nog de waardekaart van de vergelijking om te overwegen. Een standaard SCM20P kost iets minder dan zesduizend dollar. De actieve SCM20ASL ongeveer tienduizend dollar. Je moet dus bedenken hoeveel je bereid bent uit te geven aan een passieve luidspreker en krachtige stereo- of monoversterkers (voor bi-amplificatie). Plotseling klinkt het verschil van vierduizend dollar als een koopje, toch?

Dus, welke kant ga je op? Wat voor audiofiel ben je? In dit geval sta ik stevig in het actieve kamp. En dat was niet te danken aan één of andere magische eigenschap. Het was juist het vermogen van de ASL om over de hele linie een hogere resolutie te bereiken, wat het algehele muzikaliteitsniveau verhoogde en de actieve versie een kleine maar consistente voorsprong gaf op het passieve model. Met een neus, zou je kunnen zeggen. Beide zijn geweldige speakers. Vergis je niet, ik ben dol op mijn ATC SCM20P, maar als het om muzikale waarheid gaat, is ASL de sterkste. Als ik nog enthousiaster word, zul je me moeten uitpluggen. Aanbevolen? O ja.